

Grunden er at virke med dette System. Ved Gennemførelsen af Loven om Menighedsraad, hvor der dog var givet temmelig faa og ikke ganske klare Bestemmelser i Loven, saa jeg, at vort Folk med stor Lethed indordnede sig under disse Bestemmelser og gennemførte Valgordningen paa en meget smuk Maade. Men derfra, at Forholdstalsvalg har sine store Fordele — vi have jo ogsaa benyttet det i mange Aar i begge Ting —, kan man ikke slutte til, at det saadan uden videre er rigtigt at overføre den paa en af Rigsdagens Afdelinger. Man kan ikke se bort fra, at disse to Afdelinger udgøre tilsammen en Del af den lovgivende Myndighed her i Landet. Man kan heller ikke se bort fra, at Landstinget har en særegen Sammensætning. Jeg tror ikke, man saa meget skal lægge Vægten paa, at Byerne stemme for sig og Landboerne for sig som paa dette, at Skatteydelsen har sin særlige Betydning ved Landstingets Sammensætning. Det skatteydende Moment er særlig lagt til Grund derfor, det er jo de største Skatteydere, som faa en særlig Indflydelse paa Landstingets Sammensætning. Da dette er Tilfældet, tror jeg ikke, man uden videre kan gennemføre Forholdstalsvalg til det andet Ting uden at gribe ind i de Forudsætninger, som vare til Stede, da Grundloven blev given. Forudsætningen var da tydelig nok den, at Folketinget skulde sammensættes saaledes, at de enkelte Kredses Repræsentanter bleve valgte af det umiddelbare Flertal i Kredsen. — Nu siger det ærede Medlem (Matzen), at man vilde undgaa mange Vanskeligheder ved at gaa til Forholdstalsvalg, saa slipper man fri for en Revision, saa slipper man for Kredsenes Omlægning, og saa fik saa godt som alle Vælgere Lov til ikke alene at stemme, men ogsaa at vælge. Det forholder sig ikke ganske rigtigt, hvis det ærede Medlem da ikke vil gaa til at have hele Landet som en Kreds; gør han det, nærmer man sig ganske vist stærkt til at opnaa alt, hvad det ærede Medlem mener er Fordelen ved Forholdstalsvalg. Men fastholder man, at man maa have en hel Række Kredse, undgaar man jo ikke Omlægning, man undgaar ikke Revision og undgaar ikke Spild af Stemmer. Hvis det ærede Medlem vil tænke sig, at Folketingets Medlemmer skulde vælges i lige saa mange Kredse, som vi have Landstingskredse, saa maatte man snart — da Folketallet i enkelte af disse Kredse vilde stige stærkt, medens det i andre af Kredsenes ikke vilde være stærkt stigende —, dersom man skulde

have en ligelig Repræsentation, tage Medlemmer fra den ene Kreds og lægge til den anden. Vi kunne f. Eks. tage den Kreds, det ærede Medlem repræsenterer, nemlig København. Hvis man ikke samtidig ved Grundlovsforandringen vil fastslaa Tallet paa Medlemmer i hver Kreds — og det vil man jo ikke, man vil lade Tallet være flydende efter Folketallet, som Meningen var —, saa antager jeg, at netop København vil stige betydeligt i Folketal og derfor kræve flere Medlemmer paa Bekostning af andre Kredse, hvor Folketallet ikke er saa stærkt stigende. Hvilke Følelser ville blive i de Kredse, som skulle give Slip paa nogle Medlemmer, behøver jeg vist ikke at skildre, thi det ærede Medlem er Menneskekender nok til at forstaa de Følelser, der vilde komme op, hvis man skulde give Slip paa dem. Nej, forudsat at man fastholder et større Antal Kredse til Folketinget ved Forholdstalsvalg, vilde man ogsaa have Revisionsvanskeligheder ligesom nu og Vanskeligheder med at skulle tage Medlemmer fra een Kreds og lægge dem til en anden. Det vilde man selvfølgelig ikke have, hvis man gik til at gøre hele Landet til een Kreds; men derved vilde man komme til andre Vanskeligheder. Jeg tror, at man meget stærkt vilde komme til at lide under den Vanskelighed, at det vilde blive de politiske Organisationer, som i langt højere Grad end nu vilde blive de afgørende for, hvem der skulde vælges. Saaledes som Valget til Folketinget nu er ordnet, have de stedlige Forhold megen Betydning. Man kan længe nok tale mod den Betydning, de stedlige Forhold have — og jeg skal erkende, at der meget godt kan siges noget derimod —, men det har dog ogsaa sin store Fordel, at Vælgerne direkte kende den Mand, som repræsenterer dem, at de kende hans Færd ud og ind, som han gaar mellem dem, at de kende hans Egenskaber og hans politiske Mening og Anskuelser; netop fordi de kende ham, føle de sig saa trygt repræsenterede af ham. Faar man det lavet saaledes, at det bliver de politiske Organisationer, som over hele Rækken stille Lister op med Mænd, som Vælgerne kun kende paa Frastand, kommer man let ind paa en Ordning, som i et af vore Nabolande kaldes for Maskinpolitik, og det vilde være meget uheldigt. Dette er en Ulempe, som man i meget høj Grad kommer ind paa, naar man gør hele Landet til een Valgkreds; man vil ganske vist i mindre Grad komme ind derpaa, naar man har flere Valgkredse, men den vil altid